

Flere mottakere. Se mottakerliste

Vår dato: 04.07.2019
Vår ref.: 201835505-2
Arkiv: 511
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Øyvind Leirset/Arne Olsen

Forventninger til konsesjonær ved planlegging og bygging av vindkraftanlegg

Mange vindkraftanlegg med konsesjon er for tiden under planlegging for realisering eller under bygging. NVE ser behov for presisere forventningene til konsesjonær, særlig for å styrke involvering av og informasjon til kommuner og lokale interessenter under planlegging og bygging.

Bakgrunn

Vindkraftkonsesjoner gir en rett til å bygge og drive vindkraftanlegg, forutsatt at vilkår i konsesjonen oppfylles. Vilkårene tilpasses lokale forhold og kan variere fra sak til sak.

I alle konsesjonene er det fastsatt vilkår om at detaljplan og MTA-plan skal utarbeides og godkjennes av NVE før bygging kan igangsettes.

Detaljplanen skal vise hva som faktisk skal bygges, og inkluderer blant annet antall turbiner og plassering av disse i planområdet. Videre skal veier til hver turbin illustreres på kart og type turbin, tårnhøyde og rotordiameter skal oppgis. Dersom det i detaljplanen fremkommer endringer i antall, størrelse, utforming eller plassering av turbinene sammenlignet med det som lå til grunn for konsekvensutredningen, skal virkningene av endringene utredes og beskrives i planen. Krav til detaljplan innebærer en viss fleksibilitet og muliggjør at best tilgjengelig teknologi kan velges på det tidspunktet anlegget skal bygges, og slik sikre optimal utnyttelse av vindressursen i planområdet. Endring i utforming er dessuten i mange saker nødvendig for å kunne oppfylle andre vilkår, for eksempel støy eller hensynet til naturmangfold.

MTA (miljø-, transport- og anleggsplan) skal beskrive hvordan anlegget skal bygges og istandsettes på en miljømessig god måte.

Saksbehandlingen av detaljplan/MTA skal sikre at kravene som er stilt i konsesjonen blir etterlevd, og at aktuelle berørte interesser blir involvert på en god måte. Detaljplaner og MTA behandles samlet av NVE. Forventet saksbehandlingstid for en ferdig utredet detaljplan/MTA er seks måneder, inkludert høring.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Behov for gode lokale prosesser

Mange vindkraftanlegg med endelig konsesjon er de seneste årene forberedt for utbygging. NVE sendte på denne bakgrunn brev til alle vindkraftkonsesjonærer 8. juni 2018, der vi gikk gjennom de forventinger vi har til konsesjonær ved planlegging og bygging av vindkraftanlegg. De forventningene som ble formidlet i [brev av 08.06.2018](#) står fortsatt ved lag. Vi forventer at alle konsesjonærer er godt kjent med innholdet i brevet og at innholdet allerede er formidlet og etterlevd i egen organisasjon.

NVE ser nå behov for ytterligere å presisere forventningene til konsesjonærene. Formålet er å sikre at det på alle stadier i prosessen med å planlegge, bygge og drive vindkraftanlegg er grundige og gode saksbehandlingsprosesser som sikrer informasjon og involvering med berørte interesser, blant annet kommuner, grunneiere, rettighetshavere og lokale interesseorganisasjoner. At det for tiden er mange saker til behandling og at fristen i elsertifikatordningen nærmer seg, skal ikke svekke kvaliteten på saksbehandlingsprosessene hos NVE eller informasjon og involvering fra konsesjonær.

I det følgende vil vi redegjøre for allerede iverksatte endringer i vår forvaltningspraksis og for noen nye tiltak knyttet til saksbehandlingsprosessen som vi vil praktisere fra nå av. Vi anser alle tiltakene for å være innenfor de rammene som konsesjonsvilkårene setter og innenfor det NVE kan gjøre av justeringer i vår saksbehandlingspraksis. Betydningen av tiltakene vil slå forskjellig ut for konsesjonærene, avhengig av på hvilket trinn i realiseringsprosessen man er. Tiltakene vil ikke blir gjort gjeldende for trinn i saksbehandlingen som er tilbakelagt for det enkelte prosjektet.

Behandling av detaljplan/MTA

Vi legger følgende til grunn ved behandlingen av detaljplan/MTA:

- Konsesjonær skal dokumentere informasjon, involvering og dialog med kommuner, grunneiere og andre berørte interesser i arbeidet med detaljplaner og MTA, i tråd med vilkår i den enkelte konsesjon. Det må være spesiell oppmerksomhet på lokale brukerinteresser som er nevnt særskilt i den aktuelle konsesjonen, for eksempel interessenter knyttet til drikkevann og reindrift. Som understreket i vårt brev av 8. juni 2018 forventes det lokal tilstedeværelse fra konsesjonær i realiseringsfasen (planlegging og utbygging).
- NVE vil høsten 2019 invitere til oppstartsmøter for konsesjonærer som er tidlig i forberedelse av detaljplan/MTA. I møtet vil vi gå gjennom konsesjonærens tidsplaner for å avstemme frister og forventinger til saksbehandlingsprosessen. Vi vil i den sammenhengen også be konsesjonær legge fram en plan for informasjon og involvering av lokale interesser i planfasen og før/under bygging. Vår erfaring er at tidlig forventningsavklaring mellom NVE og konsesjonær legger til rette for gode og effektive saksbehandlingsprosesser.
- Vi forutsetter at "[Rettleiar for utarbeiding av detaljplan og miljø-, transport-, og anleggsplan. NVE-retteiar 1/2016](#)" benyttes ved utarbeidelse av planene. Planer som ikke dekker de punktene som veilederen angir, kan bli returnert.
- Ved endringer i utbyggingsløsning fra konsesjon til utbygging skal endrede virkninger utredes i henhold til det utredningsprogrammet som lå til grunn for søknadens konsekvensutredninger. Ny utforming av anlegget, for eksempel endrede turbinpunkter eller turbinhøyde, skal

visualiseres. Videre skal fagkyndig kompetanse vurdere de endrede virkninger for blant annet støy og naturmangfold av ny løsning sammenlignet med den som lå til grunn for konsekvensutredningen. Vurderingene skal foreligge før saken sendes på høring og skal være godt egnet for å synliggjøre endring i utbyggingsløsning og virkninger av disse for berørte interesser og gi NVE tilstrekkelig beslutningsgrunnlag.

- Vi minner om at alle forutsetninger og føringer fra konsesjonsvedtaket fra NVE, og eventuelt klagevedtaket fra OED, skal følges opp i detaljplan/MTA, ikke bare det som er utformet som formelle vilkår i konsesjonen. NVE vil understreke at ved overdragelse av konsesjonen til ny konsesjonær ligger konsesjonen med vilkår fast. Ny konsesjonær må gjøre seg kjent med hele konsesjonen, inkludert søknad med utredninger og myndighetens vurdering.
- Landskapsfaglig kompetanse skal benyttes ved planlegging og bygging av vindkraftverk. Dette er et krav allerede, men vi vil følge opp at kompetansen er på plass og at denne benyttes gjennom hele prosessen. NVEs erfaring er at bruk av fagkompetanse tidlig i planleggingen, inkludert innhenting av tilbud, gir mindre arealinngrep og bedre landskapstilpasning.
- Konsesjonær skal utrede naturfare i detaljplan/MTA. Dette sikrer at vindkraftverk underlegges samme regler som anlegg som behandles etter plan- og bygningsloven.
- NVE vil fra nå av utvide høringsfristen på detaljplan/MTA til 5 uker. Dette for å gi berørte interesser bedre tid til å sette seg inn i planene og komme med sine innspill. Ved mindre vesentlige endringer av tidligere godkjente planer kan fristen bli satt kortere.
- I de tilfeller hvor det både fremmes detaljplan/MTA for godkjenning og søknad om konsesjonspliktige endringer, vil høringen gjennomføres felles, slik at berørte interesser har best mulig grunnlag for å vurdere helheten.
- NVE vil fremover bli mer restriktive med å fatte delvedtak før detaljplan og MTA for hele anlegget er godkjent. Vår erfaring er at delplaner og delvedtak gjør at både konsesjonær og berørte interesser kan miste oversikten over totaliteten i prosjektet.

Internkontroll og tilsyn

Som NVE har informert om i ulike sammenhenger, er det fra 01.01.2019 innført krav til å etablere internkontrollsystem for miljøkrav for vindkraftanlegg og andre energianlegg. Plikten følger av energilovforskriften § 3-5 bokstav b). NVE har utarbeidet "[Veileder til internkontroll for krav til miljø og landskap for energianlegg](#)" (NVE-veileder 8/2018). Vi forventer at konsesjonærer setter seg inn i kravene til internkontroll, herunder vår veileder.

NVE er opptatt av å følge opp vindkraftanlegg som skal bygges gjennom tilsyn på anleggene. Det presiserer at konsesjonær er selv ansvarlig for å etablere rutiner for å sikre at anleggene bygges i samsvar med gitte tillatelser. NVE vil høsten 2019 prioritere og øke tilsyn med vindkraftanlegg under bygging. Alle anlegg som er under bygging må forvente stedlig tilsyn (inspeksjon) fra NVE i løpet av 2019. NVE vil fra 2020 føre tilsyn med kravet om internkontroll for vindkraftanlegg. Dersom det avdekkes avvik fra de kravene som følger av konsesjonen, godkjente detaljplaner/MTA, andre vedtak

fattet med hjemmel i energiloven eller krav om internkontroll vil dette blir fulgt opp på vanlig måte, der bruk av reaksjoner alltid blir vurdert.

Med hilsen

Rune Flatby
direktør konsesjonsavdelingen

Ingunn Åsgard Bendiksen
direktør tilsyns- og beredskapsavdelingen

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Mottakerliste:

ANDMYRAN VIND AS
Arctic Wind AS
Asko Fornybar AS
AUSTRI KJØLBERGET DA
AVENTRON NORWAY AS
Bjerkreim Vind AS
Bremangerlandet Vindpark AS
BUHEII VINDKRAFT AS
DALANE VIND AS
DØNNESFJORD VINDPARK AS
E.ON Wind Norway, Branch of E.ON Wind Norway
EWZ MÅKAKNUTEN VIND AS
EWZ STIGAFJELLET VIND AS
Falck Renewables Vind AS
FOSEN VIND DA
Gilja Vindkraftverk AS
GISMARVIK VINDKRAFT AS
Guleslettene Vindkraft AS
Haram Kraft AS
Hitra Vind AS
JÆREN ENERGI AS
Kvernevik Engineering AS
LILLESAND VIND AS
LISTA VINDKRAFTVERK AS
Lutelandet Energipark AS
MARKER VINDPARK AS
MIDTFJELLET VINDKRAFT AS
NORSK VIND FAUREFJELLET AS
NORSK VIND SKINANSFJELLET AS
Norsk Vind Skorveheia AS
NTE ENERGI AS

RAUDFJELL VIND AS
Røyrmymra vindpark AS
Røyrmymra vindpark AS
Solvind Prosjekt AS
Solvind Prosjekt AS
SOLVIND ÅSEN AS
SOLVIND ÅSEN AS
STATKRAFT VIND UTVIKLING DA
STATKRAFT VIND UTVIKLING DA
Sørfjord Vindpark AS
Sørfjord Vindpark AS
Sørfjord Vindpark AS
TELLENES VINDPARK AS
TELLENES VINDPARK AS
Tonstad Vindpark AS
Tonstad Vindpark AS
TROMSØ VIND AS
TROMSØ VIND AS
TRØNDERENERGI VIND AS
TRØNDERENERGI VIND AS
Tysvær Vindpark AS
Tysvær Vindpark AS
UNITECH OFFSHORE AS
UNITECH OFFSHORE AS
VARANGER KRAFTHYDROGEN AS
VARANGER KRAFTHYDROGEN AS
Varanger KraftVind AS
Varanger KraftVind AS
Vardafjellet Vindkraft AS
Vardafjellet Vindkraft AS
Vestavind Energi
VESTAVIND OFFSHORE AS
VIMLE AS
VIMLE AS
ZEPHYR AS
ZEPHYR AS
ØYFJELLET WIND AS
ÅNSTADBLÅHEIA VINDPARK AS
ÅNSTADBLÅHEIA VINDPARK AS